

Vänsterpartiet
Valplattform 2010

Innehåll

Förbättra, bygg ut, tänk nytt	3
Byt regering – byt politik	5
Vänstern visar vägen	7
1. Framtidens jobb, framtidens välfärd	7
2. Jämställdhet på riktigt	8
3. Rätten att få vara privat	10
4. Dags för klimaträttvisa	11
Kom med	13

Producerad av: Vänsterpartiets Informationsavdelning
Framsida: Electric Boogie Design Coop
Tryck: Billes, 2010

Förbättra, bygg ut, tänk nytt

Sverige är på många sätt ett bra land att bo i – för de allra flesta. Den gemensamma välfärden är väl utbyggd i en internationell jämförelse och fungerar ofta bra. Förhållandevis många deltar i det demokratiska systemet och organisationslivet är starkt. Jämställdheten mellan kvinnor och män har tagit viktiga steg framåt. Vi har ett starkt näringsliv som producerar allt effektivare. Forskningen är i världsklass på många områden. Utbildningsnivån är hög. I genomsnitt blir vi friskare och lever allt längre.

Men det är inte självklart att det alltid kommer att vara så.

Sprickorna i välfärdsbygget blir djupare. Sedan lång tid ökar klyftorna, ekonomiskt och socialt. Arbetslösheten har stigit till katastrofala nivåer samtidigt som allt fler slits ut i ett allt tuffare arbetsliv. Den gemensamma välfärden monteras ned samtidigt som privata företag gör stora vinster på skolor och vårdcentraler. Pensionärer, arbetslösa och sjuka får allt mindre att leva på. Vi ser hur ett hårdare, mer orättvist samhälle växer fram där intolerans och rasism växer sig starkare.

Allt fler upplever att det inte längre går att påverka i vilken riktning samhället ska utvecklas. Vanmakt och uppgivenhet riskerar att sprida sig, och demokratin urholkas.

Detta är en situation som högerpolitiken de senaste åren har förvärrat kraftigt. Men också arbetarrörelsen och vänstersidan i politiken måste vara självkritisk. Vi har försvarat välfärden och folkrörelsernas inflytande, men gjort alltför lite för att förbättra, bygga ut och tänka nytt.

Det är hög tid för det nu. Vi tror på människors vilja att vara med och forma det samhälle vi lever i. Och vi litar på människors förmåga att ta gemensamt ansvar. Vi vill bryta den vanmakt allt fler känner och bygga vårt framtidsprojekt på insikten att det är vi, alla medborgare tillsammans, som har makten över vårt samhälle och hur det ska förändras.

Om fyra år vill vi att Sverige ska vara ett mer demokratiskt, mer jämlikt och mer jämställt land än det är idag. Arbetslösheten ska ha minskat kraftigt och löntagarnas villkor och inflytande i arbetslivet ska ha förbättrats. Vi ska ha tagit stora och viktiga steg för att möta klimathotet. Vi ska respektera

den personliga integriteten. Om fyra år ska Sverige vara ett mer demokratiskt samhälle.

I vår framtidsvision är samhället fritt från rasism och Sverige har en human och rättssäker flyktingpolitik som uppfyller internationella konventioner.

Vi vill föra en utrikes och säkerhetspolitik för rättvisa. Sverige ska därför vara alliansfritt och vara en aktiv förespråkare för internationell solidaritet. Vi ska stå upp för folkrätten och vara en röst mot krig, ockupation och förtryck. Detta innebär bland annat att Sverige snarast tar hem trupperna från Afghanistan.

Allt kan inte ändras genast. Svåra uppgifter tar tid. Men det blir aldrig klart om vi inte börjar!

Vänsterpartiet vill att vi, när nästa mandatperiod är slut, ska kunna säga att vi återerövat tron på framtiden och på vår gemensamma förmåga att bygga ett gott och rättvist samhälle där alla får plats och var och en har frihet att utvecklas.

Det är om det Vänsterpartiets valplattform handlar och det är för det vi vill ha ditt stöd.

Byt regering – byt politik

Det behövs en ny regering. Högeralliansen har fört en politik som gjort vårt samhälle kallare och mer orättvist. I förra valrörelsen pratade högerns företrädare vitt och brett om att jobben var det viktigaste. Nu regerar man ett Sverige där arbetslösheten har nått rekordnivåer. Hundratusentals människor hindras från att bidra till den ekonomiska utvecklingen. När färre arbetar innebär det att vi alla blir fattigare. De som fortfarande har jobb får en svagare position i förhållande till arbetsgivarna. Lönerna pressas ned. Arbetsförhållanden försämras. Klyftorna ökar i samhället.

Högerregeringen har från första dagen prioriterat sänkta skatter till dem som har mest, angripit vår fackliga organisering och skyfflat över den gemensamma välfärdens resurser till privata vinstintressen. Regeringens passivitet inför den internationella finanskrisen är ett avgörande skäl till att vi fått massarbetslöshet. Samtidigt har a-kassorna och försäkringskassan körts i botten. Tiotusentals människor har fråntagits rätten till sjukpenning och står utan försäkring. Ersättningsnivåerna har urholkats och sjuka tvingas ut i arbetslöshet. Detta är destruktivt för samhället och förnedrande för den enskilde. Arbetslöshets försäkringen har urholkats genom regeringens regeländringar och avgifterna har höjts kraftigt för flertalet, vilket har lett till att många lämnat försäkringen. Detta har varit en medveten politik från regeringen. Det är en oansvarig och arrogant politik.

Vänsterpartiet är berett att tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet bilda en rödgrön regering efter valet.

En rödgrön regering måste sätta kampen mot arbetslösheten överst på dagordningen. Full sysselsättning måste vara det överordnade målet i den ekonomiska politiken.

En rödgrön regering måste föra en politik som minskar de ekonomiska och sociala klyftorna och ökar jämställdheten mellan kvinnor och män på livets alla områden.

En rödgrön regering måste återupprätta gemensamma och solidariska sociala försäkringar. Sjuka behöver sjukvård och rehabilitering för att komma i arbete. Sjukförsäkringens uppgift ska åter bli att försörja människor som under sjukdom eller vid skada inte kan arbeta. Arbetslöshetsförsäkringen

ska återupprättas och reformeras så att den blir en fungerande försäkring vid arbetslöshet. Avgifterna till försäkringen ska sänkas och fördelas solidariskt mellan a-kassorna.

En rödgrön regering måste förbinda sig att bygga ut den gemensamma välfärden – inte sälja ut eller försämra den.

En rödgrön regering måste ta klimatutmaningen på allvar, kraftfullt verka för att ekosystemen inte förstörs och investera i framtidens hållbara jobb. Under mandatperioden måste vi inleda en storskalig omställning av vårt samhälle i en ekologiskt hållbar riktning. Klimatförändringarna handlar framförallt om global rättvisa vilket kräver ett ökat internationellt ansvarstagande.

Vänsterpartiet vill förändra. Vi är beredda att samarbeta och kompromissa – men vi är inte intresserade av regeringsmakt om det inte innebär en politik för ökad rättvisa och välfärd. Vi är övertygade om att förändring är möjlig. Därför söker vi i valet stöd för ett starkt Vänsterparti i en rödgrön regering.

Vänstern visar vägen

Att byta regering är nödvändigt men långt ifrån tillräckligt för att få mer vänster politik och rejäl förändring. En ny regering måste också hålla fast vid sina visioner och ständigt arbeta för att hitta fler och bättre vägar mot dessa. Att föra en öppen dialog med medborgare och sociala rörelser är avgörande för att inte tappa färdriktning.

Vänsterpartiet är det enda feministiska och socialistiska partiet. Vi står längst fram i kampen för välfärd, integritet och trygghet. Vänsterpartiet står för förändring och valet handlar om vilket samhälle vi ska ha, om vi ska utjämna skillnader eller förstärka dem. Ett starkt vänsterparti är en garant för en politik som förenar rättvisa och solidaritet med ekologiskt förhållnings-sätt. Vi säger att tillsammans kan vi förändra.

1. Framtidens jobb, framtidens välfärd

Utveckling och förändring kräver att vi satsar nu för att det ska ske något i framtiden. Mycket av vår välfärd och vårt välstånd idag är ett resultat av kloka investeringar tidigare. Det är nu vi måste investera i framtidens industri, välfärd och infrastruktur för att utveckla samhället och möta klimathotet. Det är dessutom det bästa sättet att skapa fler och bättre jobb.

- Utbildning för framtiden: Samhället och arbetslivet blir allt mer komplext och föränderligt. Istället för en ökad segregering och elitisering av skolan och utbildningsväsendet vill vi satsa på bättre och bredare utbildnings möjligheter för alla. Vi vill ha en skola som ger alla barn breda kunskaper för att kunna delta i samhälls- och arbetslivet. Ett brett utbud av Komvux- och folkhögskoleutbildningar ska ge alla chansen att lära om och lära nytt. Fler ska också ges möjlighet att studera vidare på yrkeshögskola eller universitet. Studiemedlen måste höjas, så att ingen behöver avstå en utbildning av ekonomiska skäl. Kvaliteten både i yrkesutbildningarna och de akademiska programmen måste höjas och kontakterna mellan utbildning och arbetsliv måste utvecklas och förbättras.
- Fler jobb, bättre jobb: Framtidens jobb måste anpassas till männis-

korna som ska jobba. Anställdas bästa möjligheter att kunna påverka sina villkor på jobbet är genom att organisera sig i fackföreningar. Det viktigaste för att fackföreningarna ska bli starka är kollektivavtal och möjligheten att ge kollektivavtalen ett bra innehåll. Därför är det av vikt att strejk- och konflikträtten och arbetsrätten åter stärks. Lagen om anställningsskydd, LAS, behöver snabbt repareras genom att vi täpper till möjligheten att kringgå rätten till återanställning genom att hyra in personal från bemanningsföretag.

- Nystart i välfärden: Vi vill bygga världens bästa välfärd - utan vinstintressen. Vi tror inte att människor helst vill välja vilket företag som ska tjäna pengar på oss när vi behöver vård eller omsorg. Vi tror att människor vill kunna känna sig trygga med att välfärdstjänsterna finns tillgängliga där man bor, när man behöver dem. Det är målet med vår välfärdspolitik – inte privata vinster. Dessutom vill vi öka den enskildes inflytande över innehållet i hemtjänstens service, i vårdens planering och så vidare. Men också de anställdas villkor måste förbättras. Löner, arbetsvillkor, inflytande och möjligheter till utveckling i arbetet måste förbättras. Välfärdsjobben är livsviktiga, och det ska märkas!

2. Jämställdhet på riktigt

Sverige är inte jämställt. Kvinnor arbetar lika mycket som män, men får inte betalt för hela arbetsinsatsen. På jobbet är lönen lägre och arbetsvillkoren ofta sämre. Efter jobbet fortsätter arbetet hemma med matlagning, städning och disk. Resultatet är sämre ekonomi och mer stress och ohälsa. Sexuella trakasserier, våld och övergrepp skapar rädsla i vardagen och krymper livsutrymmet för alla kvinnor. De här orättvisorna måste upphöra om samhället ska kunna bli jämställt på riktigt.

- Rätt till fasta jobb på heltid: Ofrivilligt deltidsarbete är en orättvisa som kvinnor förväntas acceptera år efter år. Nu är det nog. Heltid ska vara norm på arbetsmarknaden. Om inte arbetsmarknadens parter kan komma till skott för rätt till heltid, är vi beredda att lagstifta om rätt till heltid, med deltid som en möjlighet. Vikariat, timanställningar och andra visstidsanställningar har gjort arbetsmarknaden allt otryggare, framför allt i yrken där många kvinnor arbetar. Vi anser att

tillsvidareanställning ska vara normen på svensk arbetsmarknad. Rätten till fast anställning ska stärkas genom förbättringar i Lagen om anställningsskydd. Arbetsgivaravgiften bör differentieras så att visstidsanställningar blir dyrare för arbetsgivarna än fasta jobb. I förlägningen vill Vänsterpartiet arbeta för en arbetstidsförkortning som på sikt ska resultera i sex timmars arbetsdag med bibehållen lön. Något som främst kommer att gynna arbetare i välfärdssektorn. Självklart ska denna förändring ske med en likalönsprincip på samma sätt som alla förändringar inom arbetsmarknaden.

- Rätt till förskola. En väl fungerande barnomsorg med låga avgifter är i första hand till för barnen, men är också en av nycklarna till ett jämställt samhälle. Vi vill ge föräldrar och barn rätt till en mer omfattande barnomsorg. Föräldrar och barn måste få såväl arbetsliv som vardag att fungera. Barnen måste få rätt att delta i förskolans aktiviteter på lika villkor oavsett föräldrarnas situation på arbetsmarknaden. Vi vill därför lagstifta om rätt till förskola också på kvällar, helger och nätter, liksom att barn måste ha rätt till förskola på heltid även om föräldrarna är arbetslösa.
- Dela lika på föräldraförsäkringen: Både kvinnor och män är föräldrar, men det är fortfarande kvinnor som förväntas ta ut nästan hela föräldradledigheten. Det leder till diskriminering i arbetslivet av kvinnor, och upprätthåller den ojämna fördelningen av hemarbetet. Vi är övertygade om att män och kvinnor är lika lämpade att ta hand om små

barn, och att barn mår bra av att ha nära relationer med mer än en vuxen. Därför föreslår vi att föräldraförsäkringen ska delas lika mellan föräldrarna.

- Stjärnfamilj som norm istället för kärnfamilj: Vi driver en politik för stjärnfamiljer, där ensamstående och samkönade par får stöd och möjligheter i sitt föräldraskap och sin familjebildning.

3. Rätten att få vara privat

Alla människor har rätt till en bred privat sfär som skyddas på praktisk och principiell grund. Det måste vara en grundsten i ett fritt, demokratiskt samhälle. Den smygande utvecklingen mot ett kontrollsamhälle är en realitet. Den måste vändas. Vi kan inte titta på och i efterhand säga att det ”bara blev så”. Det behövs en frihetsrörelse för personlig integritet.

- Lämna Internettrafiken i fred: Vänsterpartiet kräver att den så kallade FRA-lagen rivs upp. Principen att massavlyssning utan konkret brottsmisstanke inte ska förekomma är självklar. Vi vill också få bort den så kallade Ipred-lagen som ger film- och musikindustrin rätt att begära ut personlig information om människors Internetanvändande. Det undergräver rättssäkerheten och kränker människors integritet. Risker är dessutom mycket stora för att den information som samlas in skulle kunna användas i bredare politiska och sociala övervakningssyften. Hysterin runt fildelningen har redan lett till orimliga straff. Istället för att jaga människor som delar med sig, vill Vänsterpartiet bygga upp digitala bibliotek för film och musik.
- Låt oss kommunicera i fred: Det är inte vilken teknisk lösning vi använder för att kommunicera som är det viktiga – det viktiga är att vi måste kunna kommunicera med andra människor, utan att staten tar sig rätten att kolla oss. Vänsterpartiet vill därför ha en samlad lag om allmän kommunikationshemlighet.
- Inget snokande på jobbet: Arbetsgivares metoder för att kontrollera och övervaka de anställda blir allt grövre. Krav på utdrag ur brottsregister, urinprov, avlyssning av telefonsamtal och kontroll av e-postmeddelanden blir allt vanligare och gör det allt svårare att hävda sin

integritet på jobbet. Vänsterpartiet vill införa en samlad lag om integritetsskydd i arbetslivet.

4. Dags för klimaträttvisa

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga och en fråga om global rättvisa. Det är de rika länderna som smutsar ned mest, men de fattigaste drabbas. När man analyserar vem som orsakar utsläppen framträder ett tydligt klass- och köns mönster. Lösningen måste bygga på klimaträttvisa. Vänsterpartiet kommer att verka för ett kraftfullt klimatbistånd vid sidan av den ordinarie biståndsbudgeten. Vi kommer också att verka för att finna nya finansieringskällor till dem som drabbas värst, såsom avgifter på flyg- och sjötrafik, oljeutvinning och utsläppshandeln.

- Klimatlyft för jobb och hållbar utveckling: Sverige måste ta sin del av ansvaret för att minska utsläppen. Det kräver gemensamma investeringar och målinriktad omställning av hela samhället. Det är samtidigt en satsning på framtidens jobb och framtidens industri i Sverige. Vänsterpartiet vill sätta igång Klimatlyftet – ett flerårigt projekt för att bygga ut kapaciteten i det svenska tågnätet och i kollektivtrafiken och klimatanpassa bostäder. Det är ett projekt som involverar hela samhället: från statliga myndigheter till privata företag, byggnadsarbetare och miljöforskare.
- Grön energiomställning: Kärnkraft, kol och andra fossila energikällor ska fasas ut och ersättas med kraftfulla investeringar i förnyelsebar energi. Gemensamt ägda företag, som Vattenfall, ska vara pådrivande i detta arbete. Vattenfall ska ställas om till att vara ledande i Europa i klimatomställningen.
- Skydda den biologiska mångfalden: Antalet växt- och djurarter minskar i dramatisk omfattning, både i vår omvärld och i Sverige. Det krävs därför kraftfulla åtgärder för att öka den biologiska mångfalden. Vi måste bland annat fånga fisk på ett hållbart sätt, se till att våra rovdjur som varg får livskraftiga stammar och skydda våra stränder från ytterligare onödigt exploatering. Ekosystemen och människan måste ses som en helhet.

Kom med

Den 19 september bestämmer du och andra medborgare vilka som ska sitta i riksdagen och därmed vilka som ska bilda regering. Vi hoppas och tror på ett starkt stöd för Vänsterpartiet och en bred majoritet för en ny, rödgrön regering. Men vi förväntar oss mer av dig än din valsedel. Vi vill höra din röst i en valdebatt som handlar om vilket Sverige vi vill leva i, om vilken kurs vi ska ta. Vi vill att du ska vara med och förändra Sverige till ett samhälle präglad av trygghet, gemensamt ansvar, hållbar utveckling och individens frihet. I valet 2010 tar vi det första steget. Tillsammans.

Låter bra. Jag vill:

- Bli medlem i Vänsterpartiet
- Veta mer om Vänsterpartiet
- Veta mer om Ung Vänster
- Veta mer om Vänsterns studentförbund

Vi betalar porto

Namn:

Adress:

Postnr:

Ort:

E-post:

Svarspost
110 221 70
110 08 Stockholm

Vänsterpartiet

Box 126 60

112 93 Stockholm

08-786 45 10

direkt@vansterpartiet.se

www.vansterpartiet.se